

Затверджено
на методичній нараді
кафедри судової медицини
«30» серпня 2017 р. Протокол №1

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ІЗ СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ до ПМК ДЛЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ, ФПЛЗСУ та МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

1. Судова медицина як наука. Судово-медична експертиза. Експерт, судово-медичний експерт, лікар-експерт.
2. Етапи розвитку судової медицини. Особливості сучасного У етапу.
3. Роль судово-медичної експертизи в роботі органів правосуддя та охорони здоров'я.
4. Внесок видатних вчених: професорів Мінакова П.А., Громова С.О., Бокаріуса М.С., Райського М.І., Оболонського М.О., Попова М.В., Сапожникова Ю.С., Концевич І.О., Рубіжанського А.Ф., Фаддєєва А.М. в розвиток судової медицини.
5. Організація судово-медичної служби в Україні відповідно до чинного законодавства. Нормативно-правові акти, що регламентують проведення судово-медичної експертизи.
6. Організація судово-медичної служби в Україні. Структура бюро судово-медичної експертизи. Функції його підрозділів.
7. Права, обов'язки та відповідальність судово-медичного експерта та лікаря-експерта при виконанні ним експертних функцій. Гарантії незалежності експерта.
8. Об'єкти та види судово-медичних експертиз. Організація проведення судово-медичних експертиз та досліджень: їх призначення, документація та її складові.
9. Трупні явища, які підлягають судово-медичному дослідженню. Судово-медичний та патологоанатомічний розтин, їх особливості.
10. Поняття "смерть". Судово-медична класифікація смерті. Визначення категорії, виду та роду смерті. Роль судово-медичного експерта у встановленні роду насильницької смерті.
11. Поняття про танатологію. Загальна, спеціальна та молекулярна танатологія.
12. Патолофізіологія процесу вмирання. Термінальний стан. Швидка та агоніальна смерть.
13. Клінічна та біологічна смерть, їх діагностика. Уявна смерть.
14. Використання органів і тканин для трансплантації. Правові та медичні аспекти. "Мозкова смерть".
15. Трупні плями та їх судово-медичне значення.
16. Трупне залякання, теорії його виникнення. Судово-медичне значення.
17. Трупне охолодження та трупне висихання. Судово-медичне значення.
18. Аутоліз, трупне гниття: механізм розвитку, прояви. Ентомофауна трупа. Їх судово-медичне значення.
19. Пізні трупні явища. Природна та штучна консервація трупа. Судово-медичне значення.
20. Загальні правила, порядок та етапи судово-медичного розтину трупа. Документація. Лікарське свідоцтво про смерть.
21. Особливості дослідження трупа невідомої особи.
22. Судово-медичні критерії визначення давності настання смерті: за трупними ознаками, суправітальними реакціями та результатами лабораторних досліджень.

23. Роль лікаря-спеціаліста в галузі судової медицини під час огляду трупа на місці його виявлення. Фази огляду місця події.
24. Раптова смерть. Визначення, медико-соціальне значення. Фактори ризику.
25. Раптова смерть від серцево-судинних захворювань. Гостра та хронічна ішемічна хвороба серця.
26. Раптова смерть у дитячому віці. Синдром раптової дитячої смерті.
27. Раптова смерть від захворювань органів дихальної системи.
28. Раптова смерть від захворювань органів ЦНС та інфекційних захворювань.
29. Особливості судово-медичного дослідження трупа новонародженого. Встановлення новонародженості.
30. Судово-медичне вирішення питань, що виникають при дослідженні трупа новонародженого.
31. Причини смерті новонародженого. Травматична смерть новонародженого. Дітовбивство.
32. Експертиза живих осіб: приводи призначення, проведення та документація.
33. Юридична класифікація та експертні критерії ступеня тяжкості тілесних ушкоджень.
34. Тяжкі тілесні ушкодження, їх ознаки, особливості проведення експертизи.
35. Тяжкі тілесні ушкодження за ознакою небезпеки для життя.
36. Судово-медична експертиза статевих злочинів.
37. Судово-медична експертиза статевих станів.
38. Судово-медична експертиза стану здоров'я: агравація, симуляція, дисимуляція, штучні та удавані хвороби, самокалічення членів.
39. Поняття „травма”. Фактори зовнішнього середовища, які діють на організм. Класифікація ушкоджень. Травматизм та його види.
40. Ушкодження тупими твердими предметами, їх класифікація, механізм дії. Анатомічні та функціональні ушкодження. Особливості опису ушкоджень шкіри.
41. Садно, його судово-медичне значення.
42. Синець, його судово-медичне значення.
43. Забиття тканин та забита рана, їх судово-медичне значення.
44. Переломи плоских та трубчастих кісток, які виникли від дії тупих твердих предметів.
45. Черепно-мозкова травма: її види - імпресійна, прискорення, дифузне аксональне ушкодження.
46. Особливості ушкоджень при падінні з висоти власного росту /на площині/ та при падінні тіла з висоти.
47. Особливості ушкоджень при рейковій травмі.
48. Автотравма, класифікація. Особливості ушкоджень при зіткненні автомобіля з пішоходом.
49. Різана, колота рана, їх особливості, пов'язані з родом насильницької смерті. Визначення ходу ранового каналу.
50. Колото-різана рана.
51. Рубана рана.
52. Основні причини смерті від дії тупих твердих та гострих предметів, їх обґрунтування.
53. Судово-медичне встановлення зажиттєвості тілесних ушкоджень гістологічними, гістохімічними та біохімічними методами.
54. Класифікація ручної стрілецької зброї. Устрій бойового патрону та механізм

пострілу. Додаткові фактори пострілу. Кінетична енергія кулі.

55.Механізм дії кулі на тіло людини залежно від кінетичної енергії. Гідродинамічна дія.

56.Ознаки пострілу впритул. Ознаки самогубства з застосуванням вогнепальної зброї.

57.Ознаки пострілу з близької та неблизької відстані.

58.Ушкодження дробом. Устрій мисливського патрона. Визначення дистанції пострілу.

59.Особливості кульових ушкоджень плоских та трубчастих кісток. Визначення напрямку ранового каналу та послідовності пострілів.

60.Значення лабораторних методів досліджень при експертизі вогнестрільних ушкоджень.

61.Асфіксія, визначення поняття, класифікація видів, зажиттєвий перебіг. Стадії повернення до життя з асфіктичного стану. Загальноасфіктичні ознаки, їх судово-медичне значення.

62.Повішення, задушення петлею.

63.Смерть від механічної асфіксії в результаті задушення руками та закриття отворів рота і носа.

64.Смерть від механічної асфіксії в результаті попадання сторонніх предметів і блювотних мас у дихальні шляхи.

65.Смерть від механічної асфіксії в результаті здавлення грудей і живота.

66.Судово-медична діагностика смерті від утоплення.

67.Смерть від дії технічного струму. Механізм дії на організм людини. Петлі току. Судово-медична діагностика електричних ударів. Ушкодження атмосферною електрикою.

68.Кримінальний аборт, визначення поняття, методи проведення, причини смерті та їх діагностика.

69.Місцева дія на організм високої температури. Опіки шкіри від дії різних термічних факторів. Особливості дослідження обгорілих трупів. Ознаки зажиттєвості потрапляння тіла у вогонь.

70.Загальна дія на організм високої температури. Перегрівання. Сонячний удар.

71.Місцева та загальна дія холоду. Особливості дослідження замерзлих трупів.

72.Судово-медична експертиза дії іонізуючого випромінювання. Місцева та загальна дія. Причини смерті.

73.Судово-медична експертиза дії різко зміненого тиску. Баротравма.

74.Поняття “отрута”. Умови дії отрут. Класифікація отрут і отруєнь. Судово-медичні джерела діагностики отруєнь. Правила вилучення внутрішніх органів для судово-токсикологічного дослідження.

75.Отруєння корозивними отрутами.

76.Деструктивні отрути. Отруєння органічними та неорганічними сполуками ртуті.

77.Отруєння окисом вуглецю.

78.Отруєння речовинами, що утворюють метгемоглобін.

79.Отруєння миш’яком та талієм.

80.Отруєння снодійними засобами.

81.Отруєння етиловим спиртом.

82.Отруєння сурогатами алкоголю.

83.Отруєння органічними та неорганічними сполуками фосфору.

84.Функціональні отрути. Класифікація. Отруєння ціаністими сполуками.

85.Отруєння стрихніном, атропіном.

- 86.Отруєння наркотиками /морфін, героїн, опій, кокаїн/. Наркотичні гриби.
- 87.Отруєння грибами.
- 88.Поняття про речові докази, класифікація. Правила вилучення та направлення речових доказів на експертизу. Організація проведення експертизи речових доказів біологічного походження.
- 89.Особливості слідів крові на місці події. Основні питання, які вирішують при дослідженні плям крові.
- 90.Встановлення наявності крові, орієнтовані та доказові методи.
- 91.Визначення індивідуальної належності крові в плямі. Сутність методів "покровного скла", реакції абсорбції-елюції." Генотипна дактилоскопія.
- 92.Визначення видової, статевої належності крові та давності утворення плям крові.
- 93.Дослідження волосся. Питання, які вирішують при експертизі цього об'єкта.
- 94.Методи дослідження плям сперми.
- 95.Організація проведення медико-криміналістичних експертиз: методи дослідження, мета та об'єкти.
- 96.Фотографічні методи досліджень - наукова, кольорова, стереоскопічна, досліджувальна та мікрофотографія.
- 97.Оптичні методи дослідження: стереомікроскопія, фазово-контрастна, растрова електронна мікроскопія.
- 98.Рентгенологічні дослідження в судовій медицині.
- 99.Дослідження об'єктів в ультрафіолетових, інфрачервоних променях. Люмінесцентні дослідження.
100. Методи визначення металізації в ушкодженнях шкіри: кольорові хімічні реакції; метод кольорових відбитків, електрографічне дослідження.
- 101.Сучасні методи визначення мінерального складу об'єктів судово-медичної експертизи - емісійний спектральний аналіз, атомно-абсорбційна спектрофотометрія, нейтронно-активаційний аналіз.
- 102.Ідентифікаційні дослідження знять травми: порівняльне, трасологічне, профілографічне.
- 103.Судово-медичні експертні можливості ідентифікації за кістковими залишками та черепом (метод фотосуміщення, метод АГІ, кореляційний аналіз, комп'ютерні технології).
- 104.Відповідальність медичних працівників за професійно-посадові правопорушення. Ейтаназія.
- 105.Судово-медична експертиза у випадках "лікарських справ". Лікарські помилки.

Завідуючий кафедри судової медицини
та медичного права
д.мед.н., професор

Б.В. Михайличенко